

2022

CODUL ETIC

**Agencia de Investigare
Feroviară Română - AGIFER**

Valabil începând cu data de
24 martie 2022

Conducerea AGIFER urmărește gestionarea și conducerea activității instituției pe baza unor obiective și criterii de performanță. Principalul obiectiv vizat este acela de susține îmbunătățirea siguranței feroviare din România și menținerea unei reputații maxime a instituției.

Calitatea activității noastre, în sprijinirea menținerii unui nivel optim al siguranței circulației feroviare, trebuie să constituie un exemplu pentru colaboratorii noștri.

Misiunea instituției noastre este de a fi permanent un reper profesional *in sistemul feroviar din România*, de a realiza investigațiile la un nivel cât mai ridicat și cu un impact pozitiv asupra întregului sistem feroviar.

Prin această declarație de *politica* mă angajez să :

- comunic angajaților importanța respectării cerințelor legale și de reglementare;
- să stabilesc politica și să asigur stabilirea și atingerea obiectivelor;
- să conduc analizele managementului;
- să asigur disponibilitatea resurselor;
- să satisfac cerințele tuturor partilor interesate, să îmbunătătesc continuu eficacitatea sistemului de management al calitatii.

Cele mai sus menționate vor ajuta la conceperea și aplicarea unor strategii și politici de dezvoltare și comunicare pentru AGIFER

I. Preambul

Prezentul cod de conduită etică definește idealurile, valorile, principiile și normele morale pe care angajații AGIFER consimt să le respecte și să le aplice în activitatea desfășurată în cadrul instituției. Implementarea codului de etică în cadrul instituției este utilă pentru promovarea unei conduite profesionale etice și evitarea apariției unor situații care ar putea afecta imaginea instituției.

Existența unui cod de conduită etică, denumit în continuare Cod, protejează instituția și salariații de comportamente necinstite sau oportuniste. Comportamentele neadecvate, care nu corespund valorilor instituției și încalcă prevederile codului de etică nu sunt acceptate în cadrul AGIFER.

Acest Cod nu conține răspunsuri la toate problemele care pot apărea în activitatea AGIFER. Dilemele etice vor fi soluționate prin aplicarea principiilor trasate de prezentul Cod și prin judecarea corectă și obiectivă a situațiilor de fapt.

Codul se aplică tuturor angajaților AGIFER, indiferent de funcția ocupată de către aceștia. Fiecare angajat trebuie să cunoască și să acționeze în conformitate cu prevederile acestui Cod.

Întrebările și problemele cu conotații etice, precum și informațiile și nelămuririle legate de prezentul Cod vor fi soluționate prin consultarea responsabilului cu etica din cadrul AGIFER.

II Declarația de responsabilitate

Codul oferă orientări în materie de etică profesională pentru toate persoanele angajate în AGIFER, denumite în continuare "salariați", în procesul realizării atribuțiilor de serviciu și servește drept referință pentru angajați și beneficiari ai serviciilor AGIFER în ceea ce privește standardele de conduită etică din cadrul AGIFER. Codul prezintă setul de reguli pe baza cărora s-a dezvoltat AGIFER, reguli de comportament etic în activitate și modul de prevenire a acțiunilor ilicite și ilegale care ar putea să apară pe parcursul derulării activităților în cadrul AGIFER.

Normele de etică și conduită profesională prevăzute în prezentul Cod sunt obligatorii pentru toți salariații AGIFER, indiferent de durata activităților lor în cadrul AGIFER. Toți salariații AGIFER se vor conforma în litera și spiritul acestor reglementări. Codul va fi făcut cunoscut colaboratorilor, furnizorilor și partenerilor AGIFER.

În sensul prezentului Cod, valorile fundamentale conținute de normele de etică și conduită oferă un cadru de referință prin care să îi informeze pe salariații AGIFER în legătură cu comportamentul lor personal și profesional, în scopul promovării stării de bine a oamenilor implicați într-o relație profesională. Aceste valori ajută la construirea criteriilor comportamentului etic și profesional.

Una din prioritățile Codului este politica AGIFER privind conflictul de interese tratat la pct.4.5

III. Obiective

Codul etic are ca obiectiv să garanteze, prin acceptarea liber-consimțită a prevederilor sale, buna îndeplinire de către angajați a activității profesionale.

Reglementarea normelor de conduită profesională este indispensabilă pentru buna desfășurare a activității și menținerea la un nivel înalt a prestigiului Agenției de Investigare Feroviară Română.

Codul etic reprezintă un instrument necesar pentru asigurarea unui climat de încredere și respect reciproc între salariați, între salariați și conducere, respectiv între instituție și mediul său extern.

Obiectivele principale ale prezentului cod, asumate și garantate de managementul instituției, sunt:

- a) să sporească conștientizarea și gândirea salariatului în termenii eticii (valori și principii, precum și norme și fapte interzise) cu scopul creării unui cadru de referință pentru analiza situațiilor umane;
- b) să ofere salariaților AGIFER un cadru de referință clar asupra eticii, așa încât salariatul să aibă criterii care să îl ajute să își aleagă poziții etice pe care să le folosească ca șabloane pentru analiza situațiilor practice;
- c) să ofere exemple de aplicare a principiilor etice, derivate din valori, așa încât salariații să înțeleagă relația dintre cele două și nu doar să se supra-adapteze unui set de reguli;
- d) să demonstreze necesitatea auto-reflecției, prezentând valori și principii etice în locul unei liste de reguli și comportamente așteptate.

IV. Asigurarea consilierii etice

În vederea îndeplinirii obiectivului specific angajatorul AGIFER, va desemna un angajat pentru consiliere etică și monitorizarea respectării normelor de conduită. Consilierul de etică se numește prin dispoziție a Directorului General. Consilierea etică are caracter confidențial și se desfășoară în baza unei solicitări formale adresate consilierului de etică sau la inițiativa sa. Consilierul de etică are obligația de a nu comunica informații cu privire la activitatea derulată decât în situația în care aspectele semnalate pot constitui o faptă penală. Consilierul de etică exercită un rol activ în domeniul prevenirii încălcării normelor de conduită prevăzute de prezentul Cod. În exercitarea acestui rol consilierii de etică îndeplinesc atribuțiile prevăzute de prezentul cod. În perioada exercitării calității de consilier de etică angajatul își păstrează și funcția deținută.

În exercitarea rolului activ de prevenire a încălcării principiilor și normelor de conduită, consilierul de etică îndeplinește următoarele atribuții:

- a) monitorizează modul de aplicare și respectare a principiilor și normelor de conduită de către angajat din cadrul instituției și întocmește rapoarte și analize cu privire la acestea;
- b) desfășoară activitatea de consiliere etică, pe baza solicitării scrise a angajatului sau la inițiativa sa atunci când angajatul nu i se adresează cu o solicitare, însă din conduita adoptată rezultă nevoia de ameliorare a comportamentului acestuia;
- c) elaborează analize privind cauzele, riscurile și vulnerabilitățile care se manifestă în activitatea angajatului din cadrul instituției și care ar putea determina o încălcare a principiilor și normelor de conduită, pe care le înaintează conducătorului instituției, și propune măsuri pentru înlăturarea cauzelor, diminuarea riscurilor și a vulnerabilităților;
- d) organizează sesiuni de informare a angajaților cu privire la normele de etică, modificări ale cadrului normativ în domeniul eticii și integrității sau care instituie obligații pentru autoritățile și instituțiile publice pentru respectarea drepturilor cetățenilor în relația cu instituția;
- e) semnalează practici sau proceduri instituționale care ar putea conduce la încălcarea principiilor și normelor de conduită în activitatea funcționarilor publici;
- f) analizează sesizările și reclamațiile formulate de cetățeni și de ceilalți beneficiari ai instituției cu privire la comportamentul personalului care asigură relația directă cu cetățenii și formulează recomandări cu caracter general, fără a interveni în activitatea comisiilor de disciplină;
- g) poate adresa în mod direct întrebări sau aplica chestionare cetățenilor și beneficiarilor direcți ai activității instituției cu privire la comportamentul personalului care asigură relația cu publicul, precum și cu privire la opinia acestora despre calitatea serviciilor oferite de instituție.

V. Principii de bază

Pentru îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare, AGIFER promovează principiile fundamentale care au fost respectate dintotdeauna și care fac parte din etica instituției, precum

corectitudinea, onestitatea, profesionalismul, loialitatea, imparțialitatea, confidențialitatea și transparența.

Codul definește principalele linii directoare pe care atât conducerea, cât și angajații, trebuie să le respecte în relațiile lor cu diverse părți interesate și care sunt esențiale pentru viziunea strategică a instituției.

5.1. Corectitudine și onestitate

AGIFER își desfășoară activitatea în conformitate cu legislația actuală, etica profesională și regulile interne. Urmărirea intereselor autorității nu poate justifica o conduită care încalcă principiul corectitudinii și onestității.

Politica instituției este de a nu permite angajaților să solicite sau să accepte avantaje, bunuri sau servicii de la reprezentanții operatorilor economici cu care intră în contact ca urmare a îndeplinirii sarcinilor de serviciu.

În situații care presupun furnizarea de materiale de promovare sau atunci când refuzul poate fi considerat o impolitețe, angajații instituției pot accepta bunuri/gratuități cu valoare mică, cu caracter de protocol. Acceptarea unor astfel de bunuri/gratuități nu trebuie să fie condiționate de exercitarea atribuțiilor de serviciu și impune angajaților aceeași atitudine profesionistă și integră.

Angajații nu trebuie să ofere în numele AGIFER lucruri de valoare reprezentanților operatorilor economici. Sunt permise oferirea unor bunuri/gratuități cu valoare mică, cu caracter de protocol, cu diverse ocazii (întâlniri profesionale, simpozioane, conferințe, sărbători, aniversări, etc.), cu acordul conducerii societății.

Bunurile și resursele aparținând instituției trebuie utilizate în vederea îndeplinirii obiectivelor instituției cu responsabilitate și eficiență, exclusiv de către personalul desemnat pentru aceasta.

Utilizarea bunurilor și resurselor instituției în interes personal sau înstrăinarea acestora, fără aprobare, reprezintă abateri grave, care atrag sancțiuni disciplinare, administrative sau penale, după caz.

Bunurile și resursele instituției nu pot fi folosite în nici un caz în scopuri ilegale.

5.2 Profesionalism și responsabilitate

Angajații trebuie să dea dovada de profesionalism - principiu conform căruia angajații au obligația de a îndeplini atribuțiile de serviciu cu responsabilitate, competență și eficiență, să dea dovadă de o bună judecată profesională, asigurată de experiență.

Angajații AGIFER au obligația să se asigure că metodele, tehnicile și instrumentele pe care le utilizează în desfășurarea activității sunt adecvate exercitării atribuțiilor agenției.

Angajații trebuie să-și asume responsabilitatea pentru activitățile întreprinse și să aibă un comportament decent, să manifeste respect în relațiile cu superiorii, colegii, subordonații, cât și cu reprezentanții operatorilor economici cu care intră în contact, în vederea desfășurării activităților zilnice într-un climat favorabil. Angajații trebuie să dea dovadă de spirit de echipă prin comunicare și conlucrare pentru a reuși împreună.

Nu sunt tolerate abuzurile, amenințările, intimidarea, hărțuirea fizică/verbală sau alte comportamente inadecvate.

Atunci când există o divergență de opinii, o disensiune între doi sau mai mulți angajați ai instituției, pentru a nu degenera situația într-un conflict, este indicat ca persoanele respective să dea dovadă de maturitate, să discute deschis, să analizeze problema, să-i determine cauzele și să găsească împreună o modalitate de soluționare a acesteia. Principala premisă de la care trebuie să se pornească este aceea că, în activitatea desfășurată, angajații AGIFER au aceleași obiective și trebuie să găsească împreună căile, resursele sau formele prin care aceste obiective pot fi atinse. În cazul în care persoanele implicate nu găsesc o cale amiabilă de rezolvare, sau doresc o opinie imparțială cu privire la respectiva problemă, se vor adresa responsabilului cu etica al AGIFER.

Constituie o încălcare a prezentului Cod, și poate fi tratată ca abatere disciplinară, formularea repetată de plângeri sau sesizări, vădit neîntemeiate, la adresa unui coleg sau la adresa conducerii.

Conducerea AGIFER trebuie să respecte valorile și politicile instituției, și să coordoneze activitatea ei în conformitate cu acestea.

Atât în timpul serviciului, cât și în afara orelor de program, angajații vor avea un comportament care să nu aducă prejudicii imaginii instituției.

5.3. Imparțialitatea

În menținerea relațiilor cu toate părțile interesate, AGIFER evită orice fel de discriminare bazată pe naționalitate, sex, credințe religioase, opinii politice, vârstă, orientare sexuală, stare de sănătate. De asemenea, AGIFER garantează respectul pentru drepturile omului universal recunoscute, stipulate în Declarația Universală a Drepturilor Omului.

Angajații agenției sunt tratați cu imparțialitate și corectitudine în ceea ce privește aplicarea politicilor de personal ale instituției.

Angajații agenției, care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, intră în contact cu reprezentanții operatorilor economici, îi vor trata pe aceștia imparțial, corect și echitabil.

5.4. Confidențialitatea/ Transparența

Conform legii, AGIFER garantează confidențialitatea informațiilor de care dispune și nu permite accesul terților la acestea, dacă acest lucru nu este impus de un mandat special, în situațiile prevăzute de reglementările legale. Angajații nu au voie să folosească și să răspândească informații confidențiale în orice scop care nu are legătură cu realizarea activităților lor profesionale.

Se consideră a fi informații confidențiale datele și informațiile provenite de la parteneri, datele financiare ale agenției care nu sunt prevăzute a fi publice, informații privind datele personale ale angajaților și orice alte informații care nu sunt publice și a căror cunoaștere ar aduce avantaje unor terți sau care ar putea aduce prejudicii instituției și partenerilor ei.

Informațiile confidențiale sunt protejate de agenție și nu pot fi divulgate persoanelor din afara acesteia. Salariaților care au acces la informații confidențiale, le este interzis să permită accesul persoanelor din afara instituției la astfel de informații.

Este interzisă utilizarea informațiilor confidențiale de către angajații instituției care au luat cunoștință despre acestea, în interes personal, direct sau indirect. Informațiile deținute ca urmare a desfășurării sarcinilor de serviciu se vor utiliza de către angajați numai în scopul îndeplinirii acestora.

În scopul asigurării confidențialității informațiilor stocate, a fișierelor și bazelor de date, sunt alocate parole și coduri de acces personale atât salariaților instituției cât și personalului de conducere, care utilizează bazele de date.

Multiplicarea/copierea unor documente/fișiere care conțin date confidențiale se efectuează de către angajații care au acces la aceste informații, numai în scopul desfășurării activității curente sau la solicitarea expresă a autorităților abilitate. Angajații nu vor lăsa nesupravegheate, pe birou, documente sau alte date și informații confidențiale.

Primirea partenerilor se face, de regulă, în spații special amenajate, care nu permit accesul la posturile de lucru unde sunt utilizate informații confidențiale. Persoanele din afara instituției, vor fi însoțite pe întreaga durată a vizitei, de către un salariat, care are obligația de a nu permite vizitatorului să ajungă în locuri în care se află informații confidențiale.

Instituția respectă confidențialitatea datelor personale ale angajaților și ale salariilor acestora. Este interzisă dezvăluirea datelor referitoare la angajați unei persoane care nu are nevoie de acestea pentru derularea activității profesionale, sau unei instituții care nu are autoritatea necesară sau consimțământul acestora.

5.5. Conflictul de interese

Atunci când desfășoară orice tip de activitate specifică exercitării atribuțiilor AGIFER, potrivit prevederilor actelor normative în vigoare, salariații trebuie să evite orice situație care dă naștere unui conflict de interese.

Prin conflict de interese se înțelege situația în care persoana ce exercită o demnitate publică sau o funcție publică are un interes personal de natură patrimonială, care ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor care îi revin, potrivit Constituției și altor acte normative.

Conflictul de interese poate deveni infracțiune ce consta în fapta salariatului care, în exercițiul atribuțiilor de serviciu, îndeplinește un act ori participă la luarea unei decizii prin care s-a realizat, direct sau indirect, un folos material pentru sine, soțul sau, o ruda ori un afin până la gradul II inclusiv, sau pentru o altă persoană cu care s-a aflat în raporturi comerciale ori de muncă în ultimii 5 ani, sau din partea căreia a beneficiat ori beneficiază de servicii sau foloase de orice natură.

Salariații cu funcții de conducere și investigatorii din cadrul AGIFER au, în același timp, obligația de a respecta prevederile legale privind garanțiile de independență și imparțialitate specifice AGIFER prevăzute de actele normative în vigoare.

Angajații AGIFER nu trebuie să intre în competiție cu instituția și nu trebuie să profite și nici să-i ajute pe alții să tragă foloase de pe urma oportunităților descoperite prin utilizarea informațiilor la care au acces.

Conflictul de interese poate interveni și în situația în care salariatul:

- a) este parte a unui contract cu agenția, altul decât contractul de muncă;
- b) se angajează concomitent ori colaborează în interes personal, direct sau prin prepuși, în domeniul în care activează instituția;
- c) împrumută de la, sau dă cu împrumut bani persoanelor/organizațiilor cu care instituția are legături contractuale, cu excepția creditelor bancare;
- d) oferă consultanță unor terți pe domeniul în care lucrează pentru instituție, în interes personal, și are un interes material cu o persoană care este parte într-una dintre situațiile de mai sus;

Orice persoană care are, ori crede că ar putea avea un conflict de interese, va informa în scris responsabilul cu etica al AGIFER, în legătură cu natura și întinderea interesului sau relației sale materiale.

Persoana care are un interes material personal într-o problemă nu va participa, direct sau prin reprezentanți, la dezbaterile asupra problemei în care are un conflict de interese și se va abține de la a participa sau de a influența decizia privind aceasta situație.

Angajații instituției trebuie să respecte politica privind conflictul de interese.

5.6 Comportament și conduită în relațiile interne

Reguli de comportament și conduită în relațiile inter-colegiale sunt următoarele:

- între colegi trebuie să existe cooperare și susținere reciprocă, motivate de faptul că toți angajații sunt mobilizați pentru realizarea unor obiective comune, iar comunicarea prin transferul de informații între colegi este esențială în soluționarea cu eficiență a problemelor;
- colegii își datorează respect reciproc, considerație, dreptul la opinie, eventualele divergențe, nemulțumiri, apărute între aceștia soluționându-se fără să afecteze relația de colegialitate, evitându-se utilizarea cuvintelor, expresiilor și gesturilor inadecvate, manifestând o atitudine reconciliantă;
- între colegi trebuie să existe sinceritate și corectitudine, opiniile exprimate să corespundă realității, eventualele nemulțumiri dintre colegi să fie exprimate direct, netendențios;
- relația dintre colegi trebuie să fie egalitară, bazată pe recunoașterea intraprofesională, colegialitate și performanță;
- înțelegere, respect și sprijin pentru persoanele cu nevoi speciale;
- în relația dintre colegi trebuie permanent promovat spiritul de echipă, deciziile fiind luate prin consens, manifestându-se deschidere la sugestiile colegilor, admitând critica în mod constructiv și responsabil, dacă este cazul; colegii trebuie să împărtășească din cunoștințele și experiența acumulată în scopul promovării reciproce a progresului profesional;
- obligația de asistență între angajații agenției, materializată în suplینirea colegială, acordarea de sprijin în activitatea desfășurată, cooperarea cu bună credință în cadrul activităților care implică participarea mai multor persoane.

VI. Sfera de aplicare

6.1. Relațiile cu partenerii contractuali

În menținerea unor relații optime cu reprezentanții operatorilor economici cu care intră în contact, AGIFER aderă la principiile corectitudinii, imparțialității și transparenței.

Angajații vor promova valorile și Codul de etică al AGIFER în relațiile cu colaboratorii, invocând ori de câte ori este nevoie prevederile codului de etică și standardele profesionale ale instituției.

În cazul în care salariatul intră într-o situație conflictuală în legătură cu activitatea sa cu reprezentanții unor colaboratori, este obligat să aducă la cunoștință șefului ierarhic respectiva situație.

6.2. Relațiile cu angajații

Relațiile de muncă în interiorul AGIFER se supun principiilor transparenței, clarității și integrității.

Angajaților li se asigură condiții de lucru care respectă demnitatea individului, într-un mediu de lucru sigur și sănătos.

În cadrul instituției canalele de comunicare sunt deschise, atât dinspre management către angajați, cât și dinspre angajați către management, comunicarea fiind bazată pe încredere și respect reciproc între angajații instituției de la toate nivelurile ierarhice.

Angajații AGIFER nu pot fi obligați să încalce legea, valorile, politicile instituției sau prezentul Cod de etică.

6.3. Relațiile cu alte entități externe

Administrații publice și instituții independente

Toate relațiile dintre AGIFER și instituțiile publice se bazează pe principiile corectitudinii, transparenței și cooperării. AGIFER nu acceptă nicio conduită care ar putea fi interpretată ca o coluziune (înțelegere secretă între două părți în defavoarea unci a treia) sau care ar putea aduce atingere acestor principii.

Partide politice, sindicate și asociații

AGIFER nu susține niciun eveniment sau nicio inițiativă al cărei scop este, în principal sau exclusiv, de natură politică. Mai mult, aceasta se abține de la orice presiune directă sau indirectă asupra reprezentanților politici și nu aduce niciun aport în sindicate sau asociații în legătură cu care poate apărea un conflict de interese.

Angajații pot face parte din formațiuni politice care nu sunt ilegale, în condițiile în care activitățile lor politice nu le afectează performanța profesională și nu fac propagandă la locul de muncă.

Angajații se pot asocia în sindicat în condițiile legii.

Presa

AGIFER recunoaște rolul fundamental al presei în informarea publicului larg. În acest scop, AGIFER se angajează să coopereze pe deplin cu toate organele de informare, respectându-și în același timp rolurile și cerințele privind confidențialitatea informațiilor. Asigură transparența informațiilor cu scopul de a satisface nevoile de informare în mod prompt și complet, respectând principiul confidențialității.

Comunicarea prin publicitate

Publicitatea instituțională a AGIFER respectă valorile etice fundamentale ale societății civile căreia i se adresează. Conținutul său este întotdeauna corect și nu se acceptă mesaje indecente sau ofensatoare.

AGIFER se ocupă de redactarea publicațiilor proprii, dacă este cazul, și de întreținerea site-ului, în care informațiile sunt reale, actualizate constant și adecvate din punct de vedere al conținutului pentru toți cei interesați de activitatea de investigare.

VII. Responsabilități

Fiecare angajat AGIFER are responsabilitatea respectării principiilor acestui Cod.

Nerespectarea dispozițiilor prezentului cod constituie abatere disciplinară și atrage răspunderea personalului angajat potrivit prevederilor RI.

Prezentul *Cod etic* se aplică tuturor cazurilor sesizate începând cu data intrării în vigoare a acestuia.

DIRECTOR GENERAL

Mircea NICOLESCU

